

Te Whāriki Online

'Akapapa'anga kaveinga 'āpi'i i roto i te 'ōire

Kua 'anga te au putuputu'anga tātakita'i i tētā'i au 'akapapa'anga kaveinga 'āpi'i, tei turuturu i te au peu e pērā te 'akapapa'anga 'āpi'i i roto i te 'ōire, tei 'akamou'ia ki runga i te tūranga 'akapapa'anga tāmou 'āpi'i e te au mea tei umuumu'ia no te au tamariki e to rātou kōpu tangata i roto i to rātou turanga no'ō'anga.

Kua 'akaāri mai te tūtū o te 'akapapa'anga kaveinga 'āpi'i i tētā'i 'akateretere'anga, te ka tauturu iākoe i te 'ākara 'āka'ōu e te 'anga i tā'au 'akapapa'anga kaveinga 'āpi'i, tei 'akamou'ia ki runga i te mea pu'apinga i konei.

● 'Akamātau iā koe ki to tātou 'iti tangata e te ngā'i

Teia te 'ākara'anga, ka 'ākara tātou 'i:

- te tū tāpa'o, te reo, 'ē te peu, 'ā to tātou matakeinanga
- te kite, te au tū manako, 'ē te peu, a te mana 'enua
- ta te tamariki i kite, 'ē, te ka rauka ia rātou i te rave
- te anoano e te umuumu'anga a ta tātou tamariki, kōpu tāngata, 'ē te pu'āpi'i
- te 'akatupu'anga i te piri'anga tato'u'ia ki runga i te tāmou'anga 'āpi'i, ki te au metua, 'ē te kōpu tangata.
- te tauturu ka anoano'ia no ta tātou tamariki, ia rātou e neke nei ki te 'āpi'i/kura.

● 'Iki'ia te turanga'akapapa'anga pu'apinga o te tāmou'anga 'āpi'i

Ea'a tikāi te mea pu'apinga i konei?

Ea'a te tāmou'anga 'āpi'i, e 'akapu'apinga nei tātou?

Ka tango tātou i ta tātou au 'iki'anga ki runga 'i:

- ta tātou i kite no runga i to tātou 'iti tangata, 'ē te ngā'i
- te au 'akakoro'anga e te au kite tei rauka i roto i *Te Whāriki*
- te 'irinaki'anga o to tātou puna, 'ē te au mea pu'apinga rava atu
- te au rāvenga mātūtū no te tāmou'anga 'āpi'i.

● 'Ākara matatio ia ma te pa'u atu

Tei roto i teia te 'akamanako'anga, te 'ākara'anga matatio, 'ē te vāito'angai tei kitea'ia, 'ē te 'akateretere'ia'anga.

'Akamanako Meitaki 'i:

- te ririnui o tei kitea mai, ki runga i te tāmou'anga 'āpi'i
- te pu'apinga i ta tātou i rave no to tātou 'iti tangata, 'ē te ngā'i
- te au rāvenga tūkē ta tātou ka rave i te tuātau ki mua
- ta tātou ka 'apai atu ki mua ki tā tātou 'anga 'akapapa'anga kaveinga 'āpi'i.

● Kimi'ia atu e, te 'akape'ea nei te tamariki i te tāmou'anga 'āpi'i

Te au kaveinga no te rave'anga i teia:

- 'ākara meitaki ma te 'akamanako meitaki
- komakoma kāpipiti ma te rēkōti
- 'akamānakonako meitaki, no runga i te tāmou'anga 'āpi'i e tupu nei no te tamariki, 'ē te mea tau kia rave'ia a muri mai
- 'uri'uri'anga manako ki te au metua 'ē te kōpu tāngata.

● 'Akatupu'ia te reira

Ko teia te tu'anga ka tā'anga'anga tātou i to tātou manakonako'anga 'ē te parāni'anga.

Ia tātou e 'anga'anga nei, kia 'oki rāi tātou, kia 'ākara 'āka'ōu i te au taka'inga i roto i te 'akateretere'anga o te 'akapapa'anga kaveinga 'āpi'i.

Ka tupu te tāmou'anga 'āpi'i na roto i te au mataāra tūkētūkē.

● Parāni'ia ta tātou ka pa'u atu

Ka rauka te au pa'u'anga i te parāni, me kore, kia tupu pō'itirere 'ua.

E au taka'inga tētā'i ka rauka i te 'ākaō atu ki roto i te parāni'anga o ta tātou pa'u'anga.

Teia te 'ākara'anga, ka 'ākara tātou 'i:

- te au tu'anga 'anga'anga a te pū'āpi'i, te 'akamātūtū'anga atu i te au manako tā'anga'anga 'ē te au raverave'anga 'āpi'i, te au rāvenga 'āpi'ipi'i'anga, 'ē te au kaveinga
- te kaveinga e rauka ei te 'akapapa'anga pu'apinga
- te 'iki'anga i tei 'akakoro'ia no te tangata, te tuātau, 'ē te va
- te 'anga'anga ta'okota'i'anga tei 'akakoro'ia, ma te manako meitaki tikāi ki roto i te tamariki
- te au tū tāmou'anga 'āpi'i tūkataue e rave nei te au pu'āpi'i.

Ka kitea e koe teia tūtū 'anga'anga, 'ē tētā'i atu 'akakitekite'anga, ki runga i te kupenga uira a Te Whāriki Online: <https://tewhariki.tki.org.nz/local-curriculum-design-guide/>